

RIKSDAGENS SVAR 131/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ortodoxa kyrkan

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ortodoxa kyrkan (RP 59/2006 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 20/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ortodoxa kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Kyrkans tradition och förbindelse med det ekumeniska patriarkatet

Den ortodoxa kyrkan i Finland grundar sig på Bibeln, traditionen, den ortodoxa kyrkans dogmer samt kanoniska och andra kyrkliga regler.

Den ortodoxa kyrkan i Finland bildar ett ärkebiskopsdöme som verkar som en lokalkyrka i Finland.

Kyrkan står i kanonisk förbindelse med apostoliska och patriarkaliska ekumeniska stolen i Konstantinopel på det sätt som uttrycks i ekumeniska patriarkens beslut av den 6 juli 1923.

2 §

Kyrkans uppgift

Kyrkan tjänar människorna genom heliga förrättningar, ortodox fostran och undervisning, diakoni- och välgörenhetsarbete samt annan verksamhet som grundar sig på den ortodoxa kyrkans tradition.

3 §

Kyrkans medlemmar

Medlemmar i kyrkan är de som har upptagits i kyrkans gemenskap genom dopets och myrrasmörjelsens sakrament.

En medlem i kyrkan kan inte samtidigt höra till något annat religionssamfund. En medlem i

kyrkan som inträder som medlem i ett annat religionssamfund anses ha utträtt ur medlemskapet i kyrkan.

I fråga om inträde i och utträde ur kyrkan gäller dessutom religionsfrihetslagen (453/2003).

4 §

Lagstiftning om kyrkan, utlåtanden och framställningar

Kyrkan har rätt att lämna förslag till ändring av denna lag och av annan lagstiftning som gäller kyrkan.

Kyrkan skall ges tillfälle att yttra sig när denna lag skall ändras och när det utfärdas bestämmelser i frågor som gäller kyrkans förhållande till staten eller andra religionssamfund.

Kyrkan har rätt att göra framställningar till statliga myndigheter och att avge utlåtanden till dessa i samhällseliga frågor som är av vikt med tanke på kyrkans lära och uppgift.

5 §

Kyrkoordningen

Närmare bestämmelser om kyrkans verksamhet och förvaltning finns i kyrkoordningen, som utfärdas av kyrkomötet.

Kyrkoordningen publiceras i Finlands författningssamling.

2 kap.

Kyrkans administrativa indelning

6 §

Stiftet

Stiftet utgör grundenheten för kyrkan.

Kyrkan består av tre eller flera stift som vart och ett leds av stiftets biskop. En av biskoparna är ärkebiskop.

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om stiftsindelningen.

7 §

Församlingarna och klostren

Stiften är indelade i församlingar. Församlingsindelningen skall motsvara kommunindelningen så att varje kommun i sin helhet befinner sig på området för samma församling.

På framställning av stiftets biskop beslutar kyrkostyrelsen om ändring av en församlings område, delning av en församling på territoriell grund, indragning av en församling samt om grundande av en ny församling.

Stiften kan förutom församlingar också omfatta kloster. På framställning av stiftets biskop beslutar kyrkostyrelsen om inrättande eller nedläggning av ett kloster.

8 §

Samarbetet mellan församlingar

Församlingar kan ingå avtal om att de uppgifter som hör till dem skall skötas gemensamt.

En församling kan med stöd av avtal sköta uppgifter även för någon annan församlings räkning. I avtalet kan det bestämmas att den sistnämnda församlingen är berättigad att invälja personer, som är valbara till förtroendeuppdrag i den egna församlingen, till medlemmar i respektive organ i den församling som sköter uppgiften.

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om samarbetet mellan församlingar.

9 §

Kapellförsamlingarna

Från en församling kan ett område avskiljas som en kapellförsamling. På framställning av stiftets biskop beslutar kyrkostyrelsen om grundande och indragning av en kapellförsamling samt om ändring av kapellförsamlingens område.

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om grundandet av en kapellförsamling och om dess verksamhet och förvaltning.

3 kap.

Kyrkans gemensamma förvaltning

Kyrkomötet

10 §

Sammansättning

Medlemmar av kyrkomötet är

- 1) stiftsbiskoparna och de biträdande biskoparna,
- 2) elva ombud för prästerskapet,
- 3) tre ombud för kantorerna samt
- 4) aderton lekmannaombud.

11 §

Val av medlemmar och mandattid

Val av medlemmar av kyrkomötet förrättas vart tredje år senast den 31 mars. Ombuden för prästerskapet och kantorerna samt lekmannaombuden väljs genom separata hemliga val i varje valområde.

Medlemmarnas mandattid börjar den 1 juni efter valet och varar tre år.

12 §

Valbarhet och rösträtt

Valbara och röstberättigade vid val av ombud för prästerskapet är kyrkans präster och diakoner, vilka inte är valbara eller röstberättigade vid val av ombud för kantorerna. En medlem av prästerskapet som genom biskopskonferensens beslut har avhållits från utförandet av prästerliga förrättningar är dock inte valbar eller röstberättigad.

Valbara och röstberättigade vid val av ombud för kantorerna är kantorer som är anställda i kyrkan eller en församling och som sköter kantorsuppgiften som huvudsyssla.

Valbara som lekmannaombud och som elektorer för lekmannaombud är för ortodox kristlig övertygelse kända personer som är medlemmar i kyrkan och som inte är omyndiga och som inte är

valbara vid val av ombud för prästerskapet eller kantorerna.

Rösträtt vid val av lekmannaombud har de elektorer som valts av församlingarna. Den som är kandidat vid valet kan inte väljas till elektor.

13 §

Val av ombud för prästerskapet

Vid val av ombud för prästerskapet är varje stift indelat i ett valområde eller flera enligt vad som bestäms i kyrkoordningen.

Från varje stift väljs ombuden för prästerskapet i samma förhållande som det finns valbara präster och diakoner i stiftet vid utgången av året före valåret. Från varje stift väljs dock minst ett ombud. Om det finns fler valområden än ett i stiftet, fördelas antalet ombud mellan dessa i förhållande till prästerskapets antal.

Vid valet blir de kandidater valda som fått flest röster, dock så att minst hälften av de valda från varje valområde är anställda i kyrkan eller en församling som präster eller diakoner i huvudsyssla.

14 §

Val av ombud för kantorerna

Vid val av kantorer utgör stiftet ett valområde. Från varje stift väljs ett ombud för kantorerna.

Vid valet blir de kandidater valda som fått flest röster.

15 §

Röstning vid val av ombud för prästerskapet och kantorerna

Röstningen vid val av ombud för prästerskapet och kantorerna äger rum vid valmötet eller genom att en röstsedel inlagd i ett slutet kuvert lämnas in före valförrättningen till kyrkoherdeämbetet i den församling där valmötet hålls. Varje röstberättigad röstar inom det valområde till vilket den röstberättigade hör.

Varje röstberättigad får rösta på högst så många valbara personer inom valområdet som det antal ombud som skall väljas från valområdet.

16 §

*Uppställande av kandidater och val av elektor
er vid val av lekmannaombud*

Församlingarna har rätt att uppställa kandidater vid val av lekmannaombud.

Församlingsfullmäktige beslutar om uppställandet av kandidater. Församlingsfullmäktige skall lämna in sin kandidatförteckning till kyrkostyrelsen, som fastställer kandidatförteckningen för valområdet.

Församlingsfullmäktige väljer elektor för lekmannaombuden och ersättare för elektorerna. Antalet elektor från en församling bestäms så som anges närmare i kyrkoordningen enligt antalet medlemmar i församlingen vid ingången av året före valåret.

En person kan väljas till kandidat eller elektor inom det valområde som omfattar den församling eller det kloster där personen är medlem.

17 §

Val av lekmannaombud

Vid val av lekmannaombud är varje stift indelat i ett valområde eller flera enligt vad som bestäms närmare i kyrkoordningen. En församling som har fler än 10 000 medlemmar bildar ett eget valområde.

Fördelningen av lekmannaombudsplatserna mellan valområdena bestäms i förhållande till antalet medlemmar i församlingarna inom valområdet vid ingången av året före valåret.

Varje elektor får rösta på det antal kandidater som det skall väljas ombud från valområdet.

Vid valet blir de kandidater valda som fått flest röster.

18 §

Fastställelse av valresultatet

Kyrkostyrelsen fastställer resultatet av val av medlemmar av kyrkomötet.

19 §

Förordnande av ersättare

Om en plats som medlem av kyrkomötet blir permanent ledig under mandattiden, skall ordföranden i ombudets ställe för den återstående mandattiden kalla den kandidat som fått flest röster efter dem som blivit valda från valområdet (*ersättare*). När en ersättare för ombuden för prästerskapet kallas skall hänsyn dock tas till 13 § 3 mom. Om en medlem annars är förhindrad att infinna sig till ett kyrkomöte, skall ordföranden i medlemmens ställe kalla en ersättare för mötet.

20 §

Uppgifter

Kyrkomötet handlägger ärenden som gäller lagstiftning, förvaltning och ekonomi samt kyrkans andliga frågor inom de gränser som anges i 1 §.

Kyrkomötet skall

1) behandla ärenden som gäller de kanoniska förhållandena,

2) besluta om förslag till ändring av denna lag och om förslag till ändring av annan lagstiftning om kyrkan,

3) godkänna och ändra kyrkoordningen,

4) besluta om tillsättande av arbetsgrupper och kommissioner för att bereda ärenden som avses i 2 och 3 punkten,

5) avge kyrkans utlåtande i frågor av principiell vikt för kyrkan,

6) besluta om grundande och indragning av ett stift samt om ändring av stiftsgränserna,

7) välja biskopar,

8) godkänna bokslutet och besluta om ansvarsfrihet,

9) bestämma avgifterna till kyrkans centralfond,

10) fastställa kyrkans verksamhets- och ekonomiplan samt budget,

11) besluta om hjälp till församlingarna och klostren samt till sammanslutningar som främjar kyrkans uppgift,

12) välja medlemmar och ersättare i kyrkostyrelsen,

13) utöva allmän tillsyn över kyrkans verksamhet, förvaltning och ekonomi,

14) välja kyrkans revisorer,

15) besluta i andra ärenden som kyrkomötet enligt bestämmelser eller föreskrifter skall besluta om.

21 §

Sammanträde

Kyrkomötet sammanträder årligen.

Extraordinarie kyrkomöte kan sammankallas om kyrkostyrelsen anser det vara nödvändigt eller om biskopskonferensen eller två tredjedelar av ombuden vid kyrkomötet anholder därom hos kyrkostyrelsen för behandling av ett visst uppgivet ämne. Vid extraordinarie kyrkomöte behandlas endast de ärenden för vilka kyrkomötet har sammankallats.

22 §

Hur ett ärende tas upp till behandling

Ett ärende tas upp till behandling vid kyrkomötet på framställning av kyrkostyrelsen eller på initiativ av en biskop, en medlem av kyrkomötet, av en församling eller av ett kloster. I kyrkoordningen finns bestämmelser om inlämnande och behandling av initiativ.

23 §

Utskott

Kyrkomötet tillsätter utskott för sin mandatid. Kyrkomötet kan dessutom tillsätta ett temporärt utskott för att bereda eller utreda ett särskilt ärende.

Efter remissdebatt vid kyrkomötet överförs ärendena till utskotten för beredning, om inte kyrkomötet vid remissdebatten på framställning av kyrkostyrelsen beslutar att ärendet inte skall behandlas. Kyrkomötet kan inte börja behandla ett ärende förrän utskottet har berett det.

24 §

Närmare bestämmelser om kyrkomötet

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om förrättandet av val av ombud vid kyrkomötet och om kyrkomötets arbete.

Kyrkomötet fastställer för sig en arbetsordning.

Biskopskonferensen

25 §

Sammansättning

Stiftsbiskoparna är medlemmar i biskopskonferensen.

26 §

Uppgifter

Biskopskonferensen handlägger kyrkans andliga frågor inom de gränser som anges i 1 §.

Biskopskonferensen skall

1) fastställa valet av biskop och biträdande biskop i stiftet,

2) kanoniskt installera biskoparna och viga dem,

3) godkänna de böcker som används vid kyrkliga förrättningar,

4) ansvara för kyrkans utrikesrelationer,

5) avge utlåtanden till kyrkomötet och kyrkostyrelsen,

6) på framställning av stiftets biskop besluta om meddelande av förrättningsförbud för mer än sex månader samt om förlust och återställande av den prästerliga värdigheten,

7) besluta i de övriga angelägenheter som enligt kyrkans kanon samt denna lag och kyrkoordningen hör till biskopskonferensen.

Biskopskonferensen övervakar att kyrkomötets och kyrkostyrelsens beslut är förenliga med kyrkans dogmer och kanon. Om biskopskonferensen anser att ett beslut strider mot kyrkans dogmer eller kanon, skall ärendet utan dröjsmål för ny behandling hänskjutas till det organ som fattat beslutet.

27 §

Beslutförhet

Biskopskonferensen är beslutför när ordförande och två andra medlemmar är närvarande.

Om det är nödvändigt för att biskopskonferensen skall bli beslutför, kallar ordföranden en biträdande biskop och vid behov en pensionerad biskop som extra medlem.

Om beslutförhet inte uppnås med det förfarande som avses i 2 mom., ber ordföranden den ekumeniska patriarken att förordna en biskop eller flera biskopar från en annan ortodox kyrka som extra medlemmar.

28 §

Närmare bestämmelser om biskopskonferensen

I kyrkoordningen och i den arbetsordning som biskopskonferensen fastställt för sig finns närmare bestämmelser om biskopskonferensens arbete.

Ärkebiskopen

29 §

Ärkebiskopen

Ärkebiskopen är kyrkans överherde som i samråd med kyrkomötet, biskopskonferensen och kyrkostyrelsen skall leda ärkebiskopsdömet i enlighet med kyrkans tradition och den ortodoxa kyrkans övriga regler samt enligt denna lag och kyrkoordningen.

Om ärkebiskopen är förhindrad eller om ämbetet är vakant, vikarierar den stiftsbiskop som till tjänsteåren är äldst.

Kyrkostyrelsen

30 §

Sammansättning

Medlemmar i kyrkostyrelsen är

- 1) ärkebiskopen,
- 2) de övriga stiftsbiskoparna samt
- 3) fyra av kyrkomötet för tre kalenderår valda sakkunnigmedlemmar inom kyrkoförvaltningen.

31 §

Sakkunnigmedlemmarnas valbarhet

Som sakkunnigmedlemmar i kyrkostyrelsen kan väljas för ortodox kristlig övertygelse kända personer som är medlemmar i kyrkan och som inte är omyndiga.

En av sakkunnigmedlemmarna skall vara präst med behörighet för prästbefattning och en skall ha avlagt en sådan examen som krävs för domartjänst.

32 §

Val av sakkunnigmedlemmar i kyrkostyrelsen

Kyrkomötet väljer sakkunnigmedlemmarna i kyrkostyrelsen för sin mandattid. Varje medlem väljs särskilt genom hemliga val, om inte kyrkomötet är enigt om den medlem som skall väljas. Varje medlem får rösta på en kandidat. Om någon av kandidaterna får mer än hälften av de avgivna rösterna vid den första omröstningen, blir denne vald. I annat fall verkställs en andra omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. Den kandidat som fått fler röster vid den andra omröstningen blir då vald.

För varje medlem väljs särskilt en personlig ersättare med iakttagande av samma förfarande.

33 §

Uppgifter

Om inte något annat bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen skall kyrkostyrelsen

1) sköta kyrkans gemensamma förvaltning, ekonomi och verksamhet,

2) avge de utlåtanden som begärts av kyrkan, om det inte har föreskrivits att kyrkomötet skall avge utlåtande,

3) bereda ärenden för kyrkomötet,

4) verkställa kyrkomötets beslut,

5) handleda och övervaka arbetet inom de organ som kyrkomötet tillsatt att arbeta i anslutning till kyrkostyrelsen,

6) bevaka kyrkans och församlingarnas intresse i arbetsmarknadsfrågor, leda kyrkans och församlingarnas arbetsgivar- och personalpolitik och på kyrkans och församlingarnas vägnar förhandla och avtala om anställningsvillkoren för de anställda i den ordning som föreskrivs i lagen om kollektivavtal (436/1946),

7) sköta de uppgifter i anslutning till förandet av kyrkböckerna som enligt 73 och 74 § hör till kyrkostyrelsens uppgifter,

8) bestämma om kyrkans gemensamma kollekt,

9) sköta de uppgifter som inte hör till någon annan myndighet inom kyrkan.

Kyrkostyrelsen skall bevaka kyrkans intresse, företräda kyrkan och föra dess talan, om inte något annat bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen.

34 §

Beslutförhet

Kyrkostyrelsen är beslutför då över hälften av medlemmarna är närvarande.

35 §

Utövande av befogenheter

Ärenden som hör till kyrkostyrelsens uppgifter avgörs enligt vad som bestäms i dess arbetsordning av

1) kyrkostyrelsen vid dess sammanträde,

2) en sektion inom kyrkostyrelsen,

3) en biskop eller

4) en anställd vid kyrkostyrelsen som förordnats att avgöra ärenden.

I arbetsordningen finns bestämmelser om sammansättningen och beslutförheten för kyrkostyrelsens sektioner.

36 §

Närmare bestämmelser om kyrkostyrelsen

I kyrkoordningen och i den arbetsordning som kyrkostyrelsen fastställt för sig finns närmare bestämmelser om kyrkostyrelsens arbete.

4 kap.

Kyrkans ekonomi

37 §

Kyrkans centralfond

Kyrkans centralfond är kyrkans gemensamma fond, vars intäkter används inom ramen för den budget som fastställts av kyrkomötet

1) för utgifter för kyrkans gemensamma förvaltning,

2) för stiftens utgifter,

3) för fullgörande av kyrkans övriga gemensamma uppgifter,

4) för pensioner och familjepensioner,

5) för stöd till församlingarna och klostren samt till sammanslutningar som främjar kyrkans uppgift, samt

6) för betalning av kyrkans övriga utgifter enligt lag eller särskilda förbindelser.

I kyrkoordningen finns bestämmelser om skötseln av kyrkans ekonomi samt om kyrkans bokföring och revision.

38 §

Församlingarnas och klostrens avgifter till kyrkans centralfond

Till kyrkans centralfond betalas årligen avgifter som följer:

1) varje församling en av kyrkomötet fastställd andel av den beskattningsbara inkomst för vilken föregående år påförts eller förelegat rätt att påföra kyrkoskatt, samt

2) varje församling och kloster en av kyrkomötet fastställd andel av dess kapitalinkomst enligt inkomstskattelagen (1535/1992); i kyrkoordningen kan föreskrivas att vissa kapitalinkomstslag skall beaktas bara delvis när avgifterna till centralfonden fastställs.

Varje församling skall dessutom betala en avgift till centralfonden för betalning av prästerskapets och kantorernas pensioner och familjepensioner. Pensions- och familjepensionsavgifterna fördelas årligen mellan församlingarna i förhållande till inkomsterna enligt 1 mom. 1 och 2 punkten.

Om ett förhållande eller en åtgärd har getts en sådan rättslig form som inte svarar mot sakens egentliga natur och syfte, skall då avgiften fastställs förfaras som om en riktig form hade använts i saken.

Vid betalningsdröjsmål skall församlingarna och klostren betala en dröjsmålsränta som är sex procentenheter större än den gällande grundräntan vid respektive tidpunkt.

Kyrkostyrelsen kan av särskilda skäl på ansökan befria en församling eller ett kloster helt eller delvis från att betala avgiften till centralfonden eller dröjsmålsräntan.

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om fastställelse och betalning av avgifterna till centralfonden.

5 kap.

Stiftsförvaltningen

39 §

Stiftets biskop

Stiftets biskop är överherde i sitt stift och leder stiftet i enlighet med kyrkans tradition och den ortodoxa kyrkans övriga regler samt enligt denna lag och kyrkoordningen.

Biskopen skall leda och övervaka församlingarnas, klostrens samt prästerskapets och kantorernas verksamhet i stiftet så som bestäms närmare i kyrkoordningen. Biskopen beslutar om i kyrkoordningen angivna ärenden som gäller anställningsförhållandena för prästerskapet och kantorerna i församlingarna.

40 §

Biträdande biskopen

Kyrkan kan ha en biträdande biskop eller flera.

Den biträdande biskopen skall bistå den stiftsbiskop till vars medhjälpare han förordnas. Biskopskonferensen beslutar om den biträdande biskopens uppgifter och placeringsort.

41 §

Stiftsrådet

Stiftsrådet skall bistå stiftets biskop med att planera och samordna förvaltningen och verksamheten i stiftet samt i dess församlingar och kloster.

Medlemmar i stiftsrådet är biskopen, kyrkoherdarna i församlingarna i stiftet, ombuden för församlingarnas förtroendevalda och föreståndarna för klostren.

42 §

Biskopsval

Biskopen väljs av kyrkomötet.

Kyrkomötets medlemmar har rätt att föreslå kandidater för valet av biskop. För förslag till kandidat förutsätts samtycke av den berörda personen.

Av de föreslagna personerna uppställer biskopskonferensen de mest meriterade och lämpligaste som kandidater.

Biskopen väljs genom hemliga val. Varje medlem får rösta på en kandidat. Om någon av kandidaterna får mer än hälften av de avgivna rösterna vid den första omröstningen, blir denne vald. I annat fall verkställs en andra omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. Den kandidat som fått fler röster vid den andra omröstningen blir då vald.

43 §

Närmare bestämmelser om stiftsförvaltningen

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om biskopens uppgifter, om vikarien, om valförfarandet, om installationen samt om stiftsrådets uppgifter och valet av medlemmar.

6 kap.

Församlingens förvaltning

Allmänna bestämmelser

44 §

Församlingens uppgifter

För att fullgöra kyrkans uppgifter inom området för en församling sköter församlingen de heliga förrättningarna, den ortodoxa fostran och undervisningen, diakoni- och välgörenhetsarbetet samt övriga uppgifter som grundande sig på det kristliga budskapet avser förkunnelse och tjänst.

45 §

Församlingsmedlemmarna

Varje medlem i kyrkan är medlem i den församling inom vars område han eller hon har hemkommun och bostad enligt lagen om hemkommun (201/1994).

De som hör till brödraskapet eller systerskapet i ett kloster eller är noviser vid ett kloster är dock medlemmar av klostret.

Stiftets biskop kan av särskilda skäl bestämma att en medlem i kyrkan hör till någon annan församling eller något annat kloster än den församling eller det kloster som avses i 1 eller 2 mom.

46 §

Rättsförmåga

En församling får förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt föra talan vid en domstol och hos andra myndigheter.

47 §

Namnteckningsrätt

Kyrkoherden har rätt att teckna församlingens namn.

48 §

Rösträtt och förteckning över röstberättigade

Alla de medlemmar i kyrkan som har fyllt 18 år har lika rösträtt i församlingsfullmäktigeval och kyrkoherdeval. Den som röstar i församlingsfullmäktigeval skall ha fyllt 18 år senast den första valdagen och den som röstar i kyrkoherdeval senast den dag då ansökningstiden går ut.

Vid församlingsfullmäktigeval utövas rösträtten i den församling i vilken den röstberättigade har antecknats som församlingsmedlem senast den 31 augusti och vid kyrkoherdeval i den församling i vilken motsvarande anteckning har gjorts senast den dag då ansökningstiden går ut.

Om församlingen är indelad i flera valområden, skall rösträtten utövas inom det valområde där den röstberättigade har hemkommun den dag som avses ovan.

Om nyval har förordnats på grund av besvär eller med stöd av 55 §, skall den som röstar vid församlingsfullmäktigeval ha fyllt 18 år senast den första valdagen för nyval och den som röstar vid kyrkoherdeval senast den dag då ansökningstiden går ut. Vid nyval utövas rösträtten i den församling i vilken den röstberättigade har antecknats som församlingsmedlem senast 60 dagar före den första valdagen.

49 §

Valbarhet

Valbara till förtroendeuppdrag i en församling är för ortodox kristlig övertygelse kända församlingsmedlemmar som är röstberättigade och som inte är omyndiga.

Valbara till förtroendeuppdrag i församlingsfullmäktige och församlingensråd är dock inte de som är anställda i huvudsyssla i församlingen i fråga.

50 §

Valnämnd

Valnämnden består av församlingens kyrkoherde samt tre övriga medlemmar som skall vara valbara till förtroendeuppdrag i församlingen.

Valnämndens medlemmar väljs av församlingsfullmäktige för fyra år och deras mandattid varar tills nya medlemmar har valts.

Valnämnden fastställer förteckningen över röstberättigade för val av medlemmar i församlingsfullmäktige och val av kyrkoherde samt förrättar och fastställer valet av medlemmar i församlingsfullmäktige och valet av kyrkoherde.

51 §

Vägran att ta emot och avgång från förtroendeuppdrag

Rätt att vägra ta emot förtroendeuppdrag i en församling har den som har fyllt 60 år eller som under de fyra närmast föregående åren har innehaft samma förtroendeuppdrag eller förtroendeuppdrag inom samma organ eller innehaft förtroendeuppdrag i en församling i sammanlagt åtta års tid.

Det är också tillåtet att av andra giltiga orsaker vägra ta emot förtroendeuppdrag. Beslut om godkännande av vägran fattas av det berörda organet.

Det är tillåtet att avgå från förtroendeuppdrag av giltiga orsaker. Beslut om beviljande av avgång fattas av det organ som valt den förtroendevalda. Församlingsfullmäktige beviljar avgång för medlemmar i församlingsfullmäktige.

52 §

Beslutförhet

Ett församlingsorgan är beslutfört då över hälften av medlemmarna är närvarande.

Församlingsfullmäktige

53 §

Sammansättning

Medlemmar i församlingsfullmäktige är

- 1) kyrkoherden och
- 2) medlemmar som valts för fyra kalenderår.

Församlingsfullmäktige skall ha minst 9 och högst 21 medlemmar. Antalet medlemmar bestäms enligt antalet församlingsmedlemmar så som närmare anges i kyrkoordningen.

Om en plats som medlem blir permanent ledig under mandattiden, skall ordföranden i medlemmens ställe för den återstående mandattiden kalla den valbara person som fått näst mest röster inom valområdet.

54 §

Församlingsfullmäktigeval

Medlemmarna i församlingsfullmäktige väljs genom hemliga val.

Församlingsfullmäktige kan indela församlingen i flera valområden så att församlingens olika delar blir proportionellt representerade. En församling som har fler än 5 000 medlemmar skall indelas i valområden.

Två röstberättigade församlingsmedlemmar har rätt att inom sitt valområde uppställa kandidater till församlingsfullmäktige. Förslaget skall föreläggas skriftligen och varje förslag får innehålla högst så många kandidater som det antal medlemmar i fullmäktige som skall väljas från valområdet.

Varje röstberättigad får rösta på högst så många kandidater i sitt valområde som det antal medlemmar i fullmäktige som skall väljas från valområdet. Valda blir så många kandidater som fått flest röster till ett antal som motsvarar det antal medlemmar i fullmäktige som skall väljas från valområdet.

55 §

Extra val

Stiftets biskop skall förordna att fyllnadsval skall förrättas, om antalet medlemmar i församlingsfullmäktige vid valet eller under valperioden understiger tre fjärdedelar av det föreskrivna antalet.

Stiftets biskop kan förordna att nyval skall förrättas också med anledning av en väsentlig ändring i församlingsindelningen. Om en ändring i församlingsindelningen kräver det, kan biskopen förordna att valet skall förrättas med iakttagande av den nya församlingsindelningen innan ändringen har trätt i kraft.

För extra val bestämmer biskopen vid behov valområden enligt 54 § 2 mom.

Mandattiden för de medlemmar som valts genom extra val varar till den pågående valperiodens slut. Om val enligt 2 mom. förrättas under

det sista året av valperioden, varar mandattiden dock till utgången av nästa valperiod.

56 §

Uppgifter

Församlingens beslutanderätt utövas av församlingsfullmäktige.

57 §

Beredningen av ärenden och kallelse till sammanträde

Ärenden som skall föreläggas församlingsfullmäktige bereds av församlingsrådet eller i enskilda fall av en kommitté som fullmäktige förordnat för uppdraget.

Församlingsfullmäktige kan besluta i ett ärende utan beredning endast om beslutet är enhälligt.

Församlingsfullmäktige kan inte besluta i ett ärende som inte har nämnts i kallelsen till sammanträdet.

Församlingsrådet

58 §

Sammansättning

Medlemmar i församlingsrådet är

- 1) kyrkoherden,
- 2) kyrkvärden i huvudkyrkan samt
- 3) minst fyra medlemmar som församlingsfullmäktige valt för sin mandattid.

Om en plats som medlem blir permanent ledig under mandattiden, skall församlingsfullmäktige välja en ny medlem för den återstående mandattiden.

De präster, diakoner och kantorer som är anställda i församlingen i arbetsavtalsförhållande i huvudsyssla kan inom sig välja ett ombud som har yttranderätt vid församlingsrådets sammanträden.

59 §

Uppgifter

Församlingsrådet skall främja församlingens andliga liv, ansvara för församlingens förvaltning och ekonomi samt beredningen av församlingsfullmäktiges beslut samt övervakningen av lagligheten hos och verkställigheten av besluten. Församlingsrådet skall bevaka församlingens intresse, företräda församlingen och föra dess talan, om inte något annat bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen.

60 §

Övervakning av lagligheten hos församlingsfullmäktiges beslut

Om församlingsrådet anser att ett beslut av församlingsfullmäktige har fattats i oriktig ordning eller att fullmäktige har överskridit sin behörighet eller om ett beslut annars strider mot lag, skall församlingsrådet vägra verkställa beslutet. Ärendet skall utan dröjsmål hänskjutas till fullmäktige för ny behandling.

Om församlingsfullmäktige vidhåller sitt beslut, skall församlingsrådet hänskjuta ärendet till kyrkostyrelsen för avgörande av om det finns lagliga hinder för att verkställa beslutet. Kyrkostyrelsen får inte avgöra ärendet förrän tiden för framställande av rättelseyrkande i ett beslut av fullmäktige har gått ut.

Prästerskapet och kantorerna

61 §

Kyrkoherden

Föreståndare för varje församling är kyrkoherden.

Kyrkoherden ansvarar för att de heliga förrättningararna förrättas enligt kyrkans tradition, kyrkoordningen och andra kyrkliga regler. Kyrkoherden skall sörja för församlingens religiösa fostran och församlingsmedlemmarnas själavård.

Kyrkoherden leder församlingens förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet enligt denna lag, kyrkoordningen och församlingsorganens beslut.

62 §

Kyrkoherdeval

Kyrkoherden väljs av de röstberättigade församlingsmedlemmarna genom hemliga val.

Stiftets biskop ställer upp kandidaterna på förslag efter det att ansökningstiden har gått ut. Biskopen skall ställa upp högst de tre mest meriterade och lämpligaste kandidaterna på förslag.

Minst tio röstberättigade församlingsmedlemmar har rätt att som extra kandidat föreslå en person som har sökt uppdraget och som skriftligen gett sitt samtycke till att bli uppställd som extra kandidat. Förslaget skall skriftligen föreläggas stiftets biskop minst tio dagar före valet. Biskopen har rätt att godkänna eller avslå en extra kandidat.

Varje röstberättigad får rösta på en person som uppställts på förslag eller på en extra kandidat. Den som röstat på en extra kandidat får dessutom rösta på en person som uppställts på förslag. Om mer än hälften av väljarna understöder en extra kandidat blir denne vald för uppdraget. I annat fall blir den kandidat som får flertalet röster vald. Vid lika röstetal blir den kandidat som är placerad i det högre förslagsrummet vald.

63 §

Val av präster, diakoner och kantorer

Andra präster i församlingen än kyrkoherden, diakoner och kantorer väljs av församlingsfullmäktige.

Stiftets biskop ställer upp kandidaterna på förslag efter det att ansökningstiden har gått ut. Biskopen skall ställa upp högst de tre mest meriterade och lämpligaste kandidaterna på förslag.

Varje medlem i församlingsfullmäktige får rösta på en kandidat. Den kandidat som får flest röster blir vald. Vid lika röstetal blir den kandi-

dat som är placerad i det högre förslagsrummet vald.

Ändringar i församlingsindelningen

64 §

Initiativrätt

Initiativ till ändringar i församlingsindelningen kan tas av en församling eller av stiftets biskop.

65 §

Församlingsanställda

Om en ändring av församlingsindelningen innebär att en församling dras in, överförs de anställda i arbetsavtalsförhållande av permanent natur i den församling som dras in till motsvarande lämpliga uppgifter i arbetsavtalsförhållande i den församling som utvidgas eller i den nya församlingen enligt vad församlingarna kommer överens om.

Om en överenskommelse inte nås, skall kyrkostyrelsen på framställning av församlingen eller de anställda fatta beslut om överföringen.

Om en ändring av församlingsindelningen innebär att församlingens område minskas så att en anställd som avses i 1 mom. inte behövs i församlingen och om det inte går att komma överens om hans eller hennes överföring till en anställning i den församling som utvidgas eller i den nya församlingen, skall kyrkostyrelsen besluta om överföringen så som bestäms i 2 mom.

66 §

Delning av egendom

Om församlingsindelningen ändras skall församlingarna komma överens om hur egendomen skall delas. Överenskommelsen skall ingås mellan de församlingar som berörs av ändringen eller som grundas i samband med den.

Om församlingarna är av olika åsikt om hur egendomen skall delas, avgörs ärendet av kyrkostyrelsen.

Kyrkostyrelsen fastställer församlingarnas överenskommelse eller beslutar om delningen av egendomen i samband med beslutet om ändring i församlingsindelningen. När kyrkostyrelsen fastställer delningen av egendomen kan den ålägga en församling att erlægga ersättning i pengar till en annan församling samt bestämma om betalningstiden och eventuell ränta, om församlingarnas andelar i tillgångar och skulder inte på annat sätt kommer att motsvara delningsbeslutet. Kyrkostyrelsen kan senarelägga fastställelsen av överenskommelsen eller beslutet om delning av egendomen och vid behov besluta bara om tillfällig användning av egendomen.

När överenskommelsen eller delningen av egendomen har fastställts, utgör en i beslutet intagen bestämmelse om att en församling har tilldelats egendom åtkomsthaling för egendomen.

67 §

Delningsgrund

Om en församling i sin helhet förenas med en annan församling eller med en ny församling som grundas, övergår församlingens egendom till den sistnämnda församlingen.

Om en församling delas territoriellt i två eller flera församlingar, skall egendomen fördelas mellan församlingarna i den proportion som folkmängden utvisar enligt läget den dag då församlingsindelningen träder i kraft.

Om en del av församlingens område fogas till någon annan församling eller om det av delen grundas en ny församling, skall den församling till vilken delen fogas eller som grundas därav erhålla en så stor andel av den förstnämnda församlingens tillgångar att den motsvarar förhållandet mellan folkmängden på det område som överförts från församlingen och folkmängden på det kvarstående området, om inte något annat följer av 68 §.

Skulder och andra motsvarande förbindelser skall fördelas mellan församlingarna i samma förhållande som de erhåller tillgångar. Ansvar för skulder eller förbindelser får dock inte överföras utan rättsinnehavarens samtycke.

68 §

Undantag från fördelningsgrunderna

Vid delning av egendom skall med avvikelse från fördelningsgrunderna kyrkorna, bönehusen och de övriga byggnaderna avsedda för kyrkans bruk jämte lösöre samt den begravningsplats som eventuellt finns i anslutning till kyrkan lämnas till den församling inom vars område de kommer att finnas.

En församling som berörs av ändringarna i församlingsindelningen kan dock berättigas att för en bestämd tid använda den egendom som nämns i 1 mom. på de villkor som närmare fastställs i delningsbeslutet, förutsatt att detta inte förorsakar betydande olägenheter för den församling som egendomen tillhör.

Fördelningsgrunderna kan frångås, om ändringen i församlingsindelningen, delningen av egendomen eller det förfaringssätt som avses i 1 mom. medför en uppenbar försämring av verksamheten och ekonomin eller andra väsentliga olägenheter för en församling.

Klostren

69 §

Föreståndare

Medlemmarna av klostret väljer en föreståndare genom val. Valet fastställs av stiftets biskop. Uppgiften är ett livslångt uppdrag.

70 §

Direktion

Varje kloster skall ha en direktion som sköter klostrets angelägenheter. Direktionsmedlemmarna väljs av medlemmarna av klostret för högst fem år åt gången.

Föreståndaren för klostret är ordförande för direktionen.

71 §

Reglemente och ekonomistadga

I reglementet för klostret finns bestämmelser om klostrets uppgifter, förvaltning och verksamhet. Reglementet fastställs av stiftets biskop på framställning av klostrets direktion.

I klostrets ekonomistadga finns bestämmelser om skötseln av klostrets ekonomi samt om bokföringen och revisionen. Klostrets direktion beslutar om ekonomistadgan.

Kyrkböckerna

72 §

Kyrkböckerna

Kyrkböcker utgör

1) medlemsregistren enligt lagen om trossamfundens medlemsregister (614/1998),

2) de kyrkliga befolkningsregister som fördes innan den lag som nämns i 1 punkten trädde i kraft och de handlingar som hör till dem,

3) förteckningarna över döpta, över personer beträffande vilka hindersprövning verkställts för ingående av äktenskap, över vigda, döda och begravda, över ut- och inflyttade samt över dem som utträtt ur eller intagits i kyrkans gemenskap.

73 §

Förandet av kyrkböckerna

Församlingarna och klostren skall föra kyrkböcker med iakttagande av vad som bestäms om dessa i eller med stöd av denna eller någon annan lag. Kyrkostyrelsen svarar dock för uppgifterna i och underhållet av kyrkböckerna i kyrkans centralarkiv.

Efter att ha hört församlingen kan kyrkostyrelsen besluta att församlingens kyrkböcker skall föras vid kyrkostyrelsen eller att flera församlingar skall föra kyrkböcker tillsammans. Kyrkostyrelsen skall samtidigt förordna en registeransvarig för uppdraget.

Beslutsfattandet i ärenden som gäller förandet av kyrkböckerna ankommer på kyrkoherden

eller den registeransvarige som förordnats för uppdraget. Kyrkostyrelsen meddelar närmare föreskrifter om hur kyrkböckerna skall föras.

74 §

Utlämnande av uppgifter

I fråga om utlämnande av uppgifter ur kyrkböckerna och i fråga om sökande av ändring i en församlingsmyndighets beslut om utlämnande av uppgifter ur kyrkböckerna gäller befolkningsdatalagen (507/1993).

Kyrkostyrelsen bestämmer om de avgifter som skall tas ut för uppgifter som lämnas ut ur kyrkböckerna.

75 §

Anmälningsskyldighet

Om en präst genom dop eller myrrasmörjelse upptar som medlem i kyrkan eller jordfäster en person som inte hör till hans församling eller kloster, skall prästen omedelbart efter förrättningen anmäla detta till den församling, det kloster eller det religionssamfund där personen blir eller var medlem.

Anmälan skall innehålla åtminstone namn och personbeteckning eller födelsetid, uppgifter om vårdnadshavarna för ett minderårigt barn samt uppgifter om förrättningen och tidpunkten för den.

76 §

Närmare bestämmelser om församlingens förvaltning

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om

- 1) förteckningen över röstberättigade, förrättandet av val och räkningen av valresultatet vid församlingsfullmäktigeval och kyrkoherdeval,
- 2) församlingsfullmäktiges och församlingens rådets uppgifter,
- 3) församlingens övriga förvaltning samt
- 4) ändring i församlingsindelningen.

7 kap.

Församlingens ekonomi

77 §

Kyrkoskatt

Församlingsmedlemmarna skall bidra till förvärvandet av inkomster som behövs för att täcka de utgifter som avses i 79 §.

Det belopp utöver övriga inkomster som enligt den av församlingsfullmäktige årligen godkända budgeten behövs för att betala utgifterna samlas in genom kyrkoskatt under finansåret. Församlingsfullmäktige fastställer inkomstskattesatsen. Inkomstskattesatsen fastställs till närmaste 0,05 procentenhet.

Kyrkoskatt betalas av alla till kyrkan hörande personer som under skatteåret är bosatta i kommunerna inom församlingens område och enligt deras beskattningsbara inkomst vid kommunalbeskattningen.

78 §

Befrielse från kyrkoskatt

Om en skattskyldig i enlighet med föreskrivna skälighetsgrunder helt eller delvis har beviljats befrielse från betalning av skatt på inkomst till kommunen eller från påföljder med anledning av försenad skattebetalning, erhåller han eller hon motsvarande befrielse från den kyrkoskatt som skall betalas för samma inkomst samt från påföljder med anledning av försenad skattebetalning.

Om en skattskyldig inte har fått en sådan befrielse som avses i 1 mom., kan församlingens råd av särskilda skäl på ansökan helt eller delvis bevilja befrielse från kyrkoskatt eller från påföljder med anledning av försenad skattebetalning på samma grunder som statliga och kommunala myndigheter kan bevilja befrielse från stats- och kommunalskatt.

79 §

Användning av församlingens inkomster

Församlingens inkomster får användas endast för att fullgöra församlingens uppgifter.

80 §

Närmare bestämmelser om församlingens ekonomi

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om skötseln av församlingens ekonomi samt om bokföringen och revisionen.

8 kap.

Begravningsverksamheten

81 §

Anläggning av begravningsplatser

Församlingsfullmäktige eller klostrets direktion beslutar om anläggning, utvidgning eller nedläggning av begravningsplatser.

82 §

Gravrätt och innehavare av en gravrätt

Rätt till en grav överläts för en bestämd tid. Den som innehar en gravrätt kan överlåta rätten endast till församlingen eller klostret.

När graven överläts avtalas om vem som innehar gravrätten och vem som får gravsättas i graven. Om avtal inte har ingåtts inom ett år från den dag då graven överläts eller om det avtal som ingåtts inte kan följas, blir den avlidnes efterlevande make eller maka innehavare av gravrätten eller, om det inte finns någon efterlevande make eller maka eller om också maken eller maken är död, de närmaste arvingarna till den avlidne som först gravsatts i graven. Om arvingarna är flera skall de välja en innehavare av gravrätten som företrädar dem i frågor som gäller graven. Meddelande om den nya innehavaren av

gravrätten skall lämnas till den församlingsmyndighet som svarar för begravningsverksamheten.

Om de närmaste arvingarna till den avlidne som först gravsatts i graven inte har kunnat komma överens om en ny innehavare av gravrätten, kan församlingsrådet förordna en innehavare av gravrätten och ge företräde åt den som bor på orten eller den som har haft hand om skötseln av graven.

83 §

Gravsättningsordning

Om avtal inte har kunnat nås i enlighet med 82 § 2 mom. om vem som får gravsättas i graven, får i graven i första hand gravsättas den avlidne för vilken graven har överlåtits och dennes make eller maka samt släktingar i rätt ned- eller uppstigande led eller makar till dessa i den ordning som dödsfallen inträffar. Om det inte finns någon sådan släkting eller om den som innehar gravrätten samtycker till det, får i graven gravsättas den avlidnes syster och bror samt deras barn, adoptiv- och fosterbarn till de nämnda personerna samt makarna till samtliga dessa. Med samtycke av den som innehar gravrätten kan den församlingsmyndighet eller klostermyndighet som svarar för begravningsverksamheten bevilja tillstånd för att i graven gravsätts även någon annan person, om det finns särskilda skäl därtill.

84 §

Skötsel av gravarna

En grav skall hållas i ett för begravningsplatsen värdigt skick. Den som innehar gravrätten svarar för skötseln av graven, om inte församlingsrådet eller klostrets direktion beslutar något annat eller om det inte har överenskommit om skötseln på det sätt som anges i 2 mom.

En församling och ett kloster kan avtala med den som innehar gravrätten om att församlingen eller klostret för en bestämd tid mot ersättning ansvarar för skyldigheten att sköta graven.

Om skötseln av en grav har försumrats väsentligt, kan församlingsrådet eller klostrets di-

rektion ålägga den som innehar gravrätten att inom ett år från det att församlingsrådets beslut delgivits honom eller henne försätta graven i skick vid äventyr att rätten till gravplatsen annars förklaras förverkad.

85 §

Avgörande av meningsskiljaktigheter

Församlingsrådet eller klostrets direktion avgör meningsskiljaktigheter som gäller en gravrätt, vem som innehar en gravrätt, skyldigheterna för den som innehar en gravrätt och andra frågor som gäller en grav, om inte något annat föreskrivs.

86 §

Tillämpning av begravningslagen och närmare bestämmelser

I fråga om begravningsverksamheten gäller dessutom begravningslagen (457/2003).

I kyrkoordningen finns närmare bestämmelser om begravningsplatserna, gravrätten och skötseln av gravarna.

9 kap.

Förvaltningsförfarande

87 §

Jäv

Medlemmar av kyrkomötet är vid kyrkomötet jäviga att behandla ärenden som gäller dem personligen.

Medlemmar i församlingsfullmäktige är i fullmäktige jäviga att behandla ärenden som gäller dem personligen eller deras närstående som avses i 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003). När medlemmar av församlingsfullmäktige deltar i behandlingen av ett ärende i ett annat organ, tillämpas på dem vad som föreskrivs om jäv för medlemmarna i organet.

I fråga om jäv för övriga förtroendevalda och anställda i kyrkan och församlingarna gäller 28 § i förvaltningslagen. Ett anställningsförhållande till församlingen medför dock inte jäv för en person i ett förvaltningsärende i vilket församlingen är part, om personen inte på basis av sitt anställningsförhållande har varit föredragande i ärendet eller annars på motsvarande sätt handlagt det.

88 §

Förlust av valbarhet

Om en medlem av ett av kyrkans eller församlingens förtroendeorgan förlorar sin valbarhet under mandattiden, skall det berörda organet befria honom eller henne från uppdraget.

89 §

Beslutsfattande i kollegiala organ

Om ett organ är enigt om en sak eller ett motförslag inte har vunnit understöd, skall ordföranden konstatera att beslut har fattats. I annat fall skall ordföranden konstatera vilka förslag som på grund av bristande understöd inte tas upp till omröstning samt vilka som tas upp till omröstning. Ordföranden förelägger organet omröstningssättet och, om flera omröstningar skall förrättas, omröstningsordningen för godkännande samt lägger fram ett omröstningsförslag så att svaret "ja" eller "nej" uttrycker ståndpunkten till förslaget.

Omröstningarna förrättas öppet. Om så yrkas skall val dock förrättas med slutna sedlar. Om rösterna faller lika avgör den röst som avgivits av ordföranden för sammanträdet. Om rösterna faller lika vid omröstning med slutna sedlar avgörs beslutet genom lottning.

När omröstning förrättas vid biskopskonferensen eller kyrkostyrelsens sammanträde eller i en sektion iakttas dock samma förfarande som vid kollegiala domstolar.

Vid omröstning har varje medlem av mötet en röst. Som beslut skall, med de undantag som

nämns nedan, anses det som majoriteten biträder.

För överlämnande av förslag till lag om ändring av denna lag och för avgivande av ett bifallande utlåtande om ett sådant förslag samt för utfärdande och ändring av kyrkoordningen krävs två tredjedels majoritet av de avgivna rösterna vid kyrkomötet.

90 §

Avvikande mening

Den som deltagit i beslutsfattandet och som lagt fram ett motförslag eller röstat mot beslutet samt den som föredragit ärendet har, om beslutet avviker från beslutsförslaget, rätt att anmäla avvikande mening genom att reservera sig mot beslutet. Reservationen skall göras genast efter att beslutet har fattats. En skriftlig motivering som har framställts innan protokollet justerats skall fogas till protokollet.

Den som har röstat mot beslutet eller reserverat sig är inte ansvarig för beslutet. Föredraganden är ansvarig för ett beslut som fattats på hans eller hennes föredragning, om han eller hon inte har reserverat sig.

91 §

Delgivning

I fråga om delgivning av ett beslut och övriga handlingar av kyrkliga myndigheter, församlingsmyndigheter och klostermyndigheter gäller vad som bestäms i förvaltningslagen.

Handlingar delges församlingsmedlemmarna genom att handlingarna hålls offentligt framlagda på församlingens anslagstavla så som meddelats på förhand. Delfåendet anses ha ägt rum när handlingen har lagts fram. En part delges dock beslutet särskilt så som föreskrivs i förvaltningslagen.

92 §

Delgivning i ärenden som gäller gravar

Beslut som gäller gravar delges dem som innehar gravrätten.

Om det inte finns några uppgifter om den som innehar en gravrätt eller hans eller hennes vistelseort, skall ett meddelande om beslutet utsättas på graven. Beslutet skall dessutom kungöras i en tidning med allmän spridning på orten. Delfåendet anses ha ägt rum den dag då kungörelsen har publicerats i tidningen.

93 §

Tillämpning av förvaltningslagen

Utöver denna lag skall förvaltningslagen tillämpas i fråga om kyrkliga myndigheters, församlingsmyndigheters och klostermyndigheters förfarande i förvaltningsärenden.

94 §

Tillämpning av offentlighetslagen

Inom kyrkans, församlingarnas och klostrens förvaltning skall lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas.

En revisor har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheterna få de upplysningar och ta del av de handlingar som revisorn anser vara nödvändiga för skötseln av revisionsuppdraget.

Kyrkostyrelsen beslutar om hur de avgifter som avses i 34 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet skall bestämmas och tas ut hos kyrkliga myndigheter, församlingsmyndigheter och klostermyndigheter.

Genom ett reglemente eller en instruktion för en församlingsmyndighet och genom kyrkostyrelsens arbetsordning kan myndighetens beslutanderätt i fråga om utlämnande av handlingar överföras på en tjänsteinnehavare som lyder under den.

95 §

Arkiv

I fråga om kyrkans, församlingarnas och klostrens arkiv gäller arkivlagen (831/1994).

96 §

Offentliga sammanträden

Kyrkomötets och församlingsfullmäktiges sammanträden är offentliga, om inte ärenden eller handlingar som enligt lag är sekretessbelagda behandlas vid sammanträdet eller om inte organet annars av vägande skäl i ett enskilt ärende beslutar något annat. Handlingar som lagts fram vid ett slutet sammanträde och handlingar som upprättats om diskussionerna vid ett slutet sammanträde är sekretessbelagda, om så bestäms i lag.

De övriga organens möten är offentliga bara om organet beslutar det och om inte några ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda enligt lag behandlas.

97 §

Tillämpning av bestämmelserna om språkliga rättigheter och församlingars språk

Inom kyrkoförvaltningen skall språklagen (423/2003) iakttas i tillämpliga delar. Vad som i språklagen bestäms om statliga myndigheter gäller i tillämpliga delar kyrkliga myndigheter och vad som bestäms om kommunala myndigheter gäller på motsvarande sätt i tillämpliga delar församlingsmyndigheter.

Utgående från den språkliga fördelningen för dem som antecknats som församlingsmedlemmar vid utgången av det föregående kalenderåret bestämmer kyrkostyrelsen vart femte år vilka församlingar som är finskspråkiga, svenskspråkiga eller tvåspråkiga. En församling är tvåspråkig då den finsk- eller svenskspråkiga minoriteten är så stor att en kommun på motsvarande sätt skulle vara tvåspråkig enligt språklagen.

Bestämmelser om rätt att använda samiska finns i samiska språklagen (1086/2003).

Gudstjänster och annan verksamhet ordnas enligt behov också på ett annat språk än församlingens språk.

10 kap.

Underställning och ändringssökande

98 §

Underställning av beslut

Ett beslut av församlingsfullmäktige eller klostrets direktion skall underställas kyrkostyrelsen för fastställelse innan det får verkställas, om det gäller

1) försäljning, byte, annan överlåtelse, uthyrning för mer än tio år eller pantsättning av fast egendom,

2) försäljning eller annan överlåtelse av sådant lösöre som direkt ansluter sig till kyrkliga förrättningar,

3) en ekonomisk förbindelse eller ett projekt vars värde eller för vilken eller vilket utgifterna under fem år överstiger församlingens årsinkomst,

4) anläggning, utvidgning eller nedläggning av en begravningsplats,

5) godkännande av en plan som gäller bygande eller rivning av en kyrka eller ett bönehus samt godkännande av en plan om renovering som innebär att en kyrka eller ett bönehus ändras väsentligt eller att en kyrka eller ett bönehus inte skall användas, eller

6) godkännande eller ändring av ekonomistadgan för ett kloster.

Om ett beslut inte har underställts inom ett år efter att det fattats, förfaller beslutet.

Ett underställt beslut skall fastställas, om beslutet inte har tillkommit i oriktig ordning eller inte överskrider myndighetens befogenheter eller inte i övrigt är lagstridigt och om beslutet inte heller är oändamålsenligt. I beslutet kan vid fastställelsen företas sådana ändringar med karaktär av rättelse som inte påverkar innehållet i sak.

Yrkande på rättelse i ett beslut som skall underställas skall avgöras i samband med det underställda ärendet. Ett beslut som underställts får

inte fastställas förrän tiden för framställande av rättelseyrkande gått ut.

99 §

Rättelseyrkande

Den som är missnöjd med ett beslut som en kyrklig myndighet, en församlingsmyndighet eller en klostermyndighet fattat i ett förvaltningsärende får skriftligen yrka rättelse hos kyrkostyrelsen. På den grund att beslutet inte är ändamålsenligt får rättelse yrkas endast i sådana beslut av församlingsfullmäktige och klostrets direktion som skall underställas.

I ett beslut som avses i 1 mom. får ändring inte sökas genom besvär.

100 §

Besvär

I kyrkostyrelsens beslut med anledning av rättelseyrkande eller beslut i ett underställt ärende får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

Besvär får anföras på den grund att

- 1) beslutet har tillkommit i oriktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

101 §

Rättelse- och överklagbarhet

Rättelse får inte yrkas i beslut som endast gäller beredning eller verkställighet och ändring i sådana beslut får inte sökas genom besvär.

102 §

Rätt att yrka rättelse och anföra besvär

Rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (*part*). Yrkande

på rättelse i ett beslut av en församlingsmyndighet och en klostermyndighet får dessutom framställas av en församlingsmedlem och en medlem av klostret.

Museiverket får yrka rättelse i ett beslut av en församling som gäller åtgärder som nämns i 98 § 1 mom. 5 punkten och som avser en kyrka eller ett bönehus som skyddats med stöd av 116 § samt i beslut som kyrkostyrelsen fattat med stöd av 116 § 1 och 4 mom.

Ändring i ett beslut med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom besvär av den som framställt rättelseyrkandet. Om ett beslut har ändrats med anledning av rättelseyrkande, får ändring i beslutet sökas genom besvär också av den som enligt 1 eller 2 mom. har rätt att yrka rättelse.

103 §

Rättelseyrkande- och besvärstid

Ett rättelseyrkande skall framställas inom 14 dagar och besvär anföras inom 30 dagar från delgåendet av beslutet.

104 §

Fullföljd

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

105 §

Verkställbarhet för beslut

Ett beslut av en kyrklig myndighet, en församlingsmyndighet och en klostermyndighet får verkställas innan beslutet har vunnit laga kraft. Verkställigheten får dock inte inledas, om rättelseyrkanden eller besvär blir onödiga till följd av verkställigheten eller om den myndighet som behandlar rättelseyrkanden eller besvär förbjuder verkställighet.

106 §

Begränsning av rätten att yrka rättelse och att anförda besvär

Rättelse får inte yrkas i och besvär får inte anföras över kyrkomötets och biskopskonferensens beslut eller biskopens beslut i ett sådant ärende som avses i 62 § 2 och 3 mom., 63 § 2 mom. och 111 § 1 mom.

I ett beslut om upphandling som fattats av en kyrklig myndighet, en församlingsmyndighet eller en klostermyndighet får inte rättelse yrkas eller besvär anföras på den grunden att beslutet strider mot lagen om offentlig upphandling (1505/1992), om prövningen av ärendet hör till marknadsdomstolens behörighet.

107 §

Tillämpning av förvaltningsprocesslagen

Om inte något annat bestäms i denna lag, iaktas förvaltningsprocesslagen (586/1996) i fråga om sökande av ändring och beslut som gäller sökande av ändring.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

108 §

Behörighetsvillkor för de anställda

Anställda som arbetar med uppgifter i anslutning till förrättandet av gudstjänster och kyrkliga förrättningar samt diakoni eller undervisning samt det lagfarna ecklesiastikrådet vid kyrkostyrelsen skall vara medlemmar i den ortodoxa kyrkan.

De övriga behörighetsvillkoren för anställda inom kyrkan och i församlingarna fastställs i kyrkoordningen.

109 §

Allmänna skyldigheter för prästerna, diakonerna och kantorerna

Prästerna, diakonerna och kantorerna får inte undervisa, i predikan ta in eller sprida åsikter som strider mot kyrkans bekännelse eller kanoniska struktur. De skall i sina arbetsuppgifter och utanför dem uppträda på det sätt som deras ställning förutsätter.

110 §

Tystnadsplikt

En präst får inte som vittne eller annars röja vad som anförtrotts honom i enskild syndabekännelse eller annars vid själavård, eller avslöja den som sålunda anförtrott sig åt honom.

Om någon i enskild syndabekännelse eller annars vid själavård röjer att ett sådant brott är förestående som enligt allmän lag måste anmälas, skall prästen uppmana personen att underrätta myndigheterna eller den som är utsatt för fara. Om personen inte är villig att göra detta, skall prästen anmäla saken till myndigheterna i den mån det är möjligt utan att den som har anförtrott saken direkt eller indirekt blir avslöjad.

Bestämmelserna om präster i 1 och 2 mom. gäller även biskopar och i tillämpliga delar diakoner.

111 §

Förrättningsförbud och förlust av prästerlig värdighet

Om en präst eller diakon handlar i strid med de skyldigheter som anges i 109 §, kan biskopen meddela prästen eller diakonen förrättningsförbud för högst sex månader. Biskopskonferensen beslutar om förrättningsförbud för en längre tid än sex månader.

Om prästens eller diakonens handlande enligt 1 mom. eller beteende i strid med skyldigheterna visar att prästen eller diakonen kanoniskt sett inte är lämplig för den prästerliga värdigheten,

kan biskopskonferensen meddela förlust av den prästerliga värdigheten.

En präst eller diakon kan meddelas förrättningsförbud med stöd av 1 mom., om det är fråga om ett allvarligt eller upprepat förfarande i strid med 1 mom.

Biskopskonferensen kan meddela förlust av den prästerliga värdigheten med stöd av 2 mom., om det är fråga om ett allvarligt eller upprepat förfarande i strid med 2 mom.

112 §

Stift och valområde för medlemmarna av prästerskapet och för kantorerna

I kyrkoordningen anges hur stiftet och valområdet för medlemmarna av prästerskapet och för kantorerna bestäms.

113 §

Representationen för kvinnor och män i olika organ

I kyrkliga organ, med undantag för kyrkomötet, kyrkostyrelsen, stiftsrådet, biskopskonferensen och församlingsfullmäktige, skall kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat.

114 §

Kollektivavtal och föreskrifter om arbetsvillkoren

Kyrkostyrelsen ingår kollektivavtal på kyrkans, församlingarnas och klostrens vägnar. För kyrkostyrelsen gäller vad som i lagen om kollektivavtal bestäms om arbetsgivare eller registrerade föreningar av arbetsgivare.

Kyrkostyrelsen kan meddela föreskrifter som är bindande för de kyrkliga myndigheterna, församlingarna och klostren och som gäller tillämpning av kollektivavtalet och sådana villkor som skall iakttas i anställningsförhållanden vilka inte har reglerats eller om vilka det inte har överenskommit i kollektivavtalet.

115 §

Kyrkliga titlar

Biskopen kan förläna en präst i sitt stift prosttitel samt en kantor titeln *director cantus* och *director musices*. I kyrkoordningen finns bestämmelser om övriga kyrkliga titlar, utmärkelseecken och utmärkelser.

116 §

Skydd av kyrkor och bönehus

Kyrkor byggda före 1917 är skyddade. Kyrkostyrelsen kan besluta att kyrkor eller bönehus som är nyare skall förklaras skyddade, om det finns sådana skäl för åtgärden som medför att en motsvarande byggnad skulle kunna förklaras skyddad enligt byggnadsskyddslagen (60/1985). Kyrkostyrelsen kan även besluta om skydd på initiativ av en församling eller Museiverket. Innan ett skyddsbeslut fattas skall Museiverket ges tillfälle att yttra sig. Byggnadsskyddet omfattar även en byggnads fasta inredning, därtill anslutna målningar och konstverk samt gårdsplanen.

Skyddade kyrkor och bönehus får inte rivas eller bli föremål för sådana ändringar som äventyrar byggnadens kulturhistoriska värde.

Innan en plan om renovering som väsentligt förändrar skyddade kyrkor eller bönehus godkänns skall församlingen ge Museiverket tillfälle att yttra sig om planen.

Om en byggnad som avses i denna paragraf har skadats på ett sådant sätt att den inte längre kan återställas i ursprungligt skick eller om det av något annat särskilt skäl är motiverat att inte längre skydda byggnaden, kan kyrkostyrelsen, efter att ha gett Museiverket tillfälle att yttra sig, besluta att byggnaden inte längre skall vara skyddad.

117 §

Övervakning av byggnadsskyddet

För att verkställa inspektioner och undersökningar som behövs för att väcka ett byggnadsskyddsärende eller för att kontrollera hur skyd-

det följs och tillämpas har en av kyrkostyrelsen eller Museiverket utsedd inspektör tillträde till kyrkor och bönehus.

Om det är uppenbart att sådana ändringar eller renoveringar som avses i 98 § 1 mom. 5 punkten utförs i en byggnad utan att underställningsmyndigheten har fastställt detta, kan kyrkostyrelsen förbjuda åtgärden eller bestämma att arbetet skall avbrytas.

12 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

118 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs

1) lagen av den 8 augusti 1969 om ortodoxa kyrkosamfundet (521/1969) jämte ändringar,

2) lagen av den 10 februari 1984 om tjänste- och arbetsvillkorsutskottet inom ortodoxa kyrkosamfundet i Finland (158/1984),

3) i statstjänstemannalagen av den 19 augusti 1994 (750/1994) 68 §, sådan den lyder i lag 939/1996,

4) i lagen av den 6 november 1970 om statens tjänstekollektivavtal (664/1970) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 940/1996, samt

5) i förordningen av den 23 december 1987 om statens tjänstekollektivavtal (1203/1987) 10 § 4 mom. 31 punkten, sådan den lyder i lag 878/1992.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

119 §

Överföring av ansvaret för kyrkostyrelsen, stiftsförvaltningen och ortodoxa seminariet till kyrkan

Ansvaret för ortodoxa kyrkostyrelsen, stiftsförvaltningen och ortodoxa seminariet överförs från staten till den ortodoxa kyrkan när denna lag träder i kraft. Kostnaderna för lön och reseersätt-

ning till tjänstemän vid kyrkostyrelsen, stiftsförvaltningen och seminariet samt övriga omkostnader överförs till den ortodoxa kyrkan.

I statsbudgeten intas årligen ett anslag avsett för skäligen kostnader för ortodoxa kyrkans verksamhet. Grunden för dimensioneringen av anslaget bestäms enligt beloppet av de utgifter som ansvaret för kyrkostyrelsen, stiftsförvaltningen och ortodoxa seminariet åsamkat staten och beloppet av de statsunderstöd som har beviljats ortodoxa kyrkans församlingar och inrättningar före denna lags ikraftträdande samt den uppskattade förändringen i kostnadsnivån. Förändringen i kostnadsnivån beräknas, om inte något annat följer av särskilda skäl, på basis av förändringen i den allmänna prisnivån. På statsunderstödet tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i statsunderstödslagen (688/2001).

120 §

Ändring av tjänsteförhållanden till arbetsavtalsförhållanden

När denna lag träder i kraft ändras tjänsteförhållandena i kyrkan och församlingarna till arbetsavtalsförhållanden och tjänsterna dras in utan några särskilda åtgärder. I fråga om de anställda och anställningsvillkoren tillämpas vad som bestäms i eller med stöd av lag samt vad som avtalas i kollektivavtalet och arbetsavtalet.

121 §

Prövotid

För en präst, diakon eller kantor som är anställd på prövotid vid lagens ikraftträdande upphör prövotiden fyra månader efter ikraftträdandet, eller om prövotiden enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet skall upphöra tidigare, vid denna tidigare tidpunkt.

122 §

Pensionsrätt

Om anställningsförhållandet för en anställd som med stöd av 120 § övergår från ett tjänste-

förhållande till ett arbetsavtalsförhållande i kyrkan har börjat före den 1 januari 1993, gäller i fråga om hans eller hennes pensionsrätt vad som bestäms om rätten till pension för dem som står i tjänsteförhållande till staten.

Anställda som övergår från ett sådant tjänsteförhållande i en församling som avses i 21 § i den lag som nämns i 118 § 2 mom. 1 punkten till ett arbetsavtalsförhållande har rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension samt deras anhöriga till familjepension, vilka betalas ur kyrkans centralfond, i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gäller dem som står i tjänsteförhållande till staten.

Anställda som avses i 1 och 2 mom. skall deltaga i bekostandet av pensionsskyddet i tillämpliga delar enligt de bestämmelser som gäller dem som står i tjänsteförhållande till staten.

123 §

Anhängiga förvaltningsärenden

På förvaltningsärenden som väckts hos en kyrklig myndighet eller församlingsmyndighet före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. När det gäller ärenden som återsänts för ny behandling skall dock denna lag tillämpas.

Helsingfors den 20 oktober 2006

124 §

Organ och förtroendevalda

Mandattiden för tillrättavisningsnämnden och kyrkliga överdomstolen upphör vid ikraftträdandet och anhängiga ärenden vid dessa förfaller. Ärenden som bereds av tjänste- och arbetsvillkorsutskottet inom ortodoxa kyrkosamfundet i Finland och av beredningsutskottet vid kyrkomötet överförs till kyrkostyrelsen. Mandattiden för de direktorer för klostren som valts tills vidare före ikraftträdandet upphör fem år efter ikraftträdandet.

Övriga kyrkliga organ och församlingsorgan som valts före ikraftträdandet fortsätter till slutet av sin mandattid enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I fråga om valbarhet för förtroendevalda som valts före ikraftträdandet tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

125 §

Reglementen, instruktioner och arbetsordningar

De reglementen och instruktioner som gäller i kyrkan och församlingarna vid ikraftträdandet fortsätter att gälla. Om en bestämmelse i ett reglemente, en instruktion eller en arbetsordning står i strid med denna lag eller kyrkoordningen, skall denna lag eller kyrkoordningen iakttas.